

HITELT MINDIG CSAK „HOLNAP” ADNAK A KOCSMÁBAN

Elkerüli a válság a Hattyút

A külvárosi Hattyú italmérésben csak az alkalmazott érzi a válságot, a törzsközség úgy éli az életét, mint korábban. Ráadásul a kocsmában már négy éve nem emelték az árakat.

FEKETE KLÁRA

István és a nyerőautomata mérközéséből ezúttal a férfi kerül ki győztesen: egy marék pénzt vág zsebre. Haszon nincs a nyereményen, mert legalább ugyanannyit bele is dobott, de a sikerélmény így is óriási.

István azt állítja magáról, hogy vilamosmérnök, bejelentett munkahely nélkül. Hány éves? Fél nyolc volt disznóvágáskor, disznót pedig már régen vágott – így a válasz –, ez bejáratott

PROTEKCIÓ. „Nem intéznék el, hogy ne zaklassanak folyton azzal: menjek már vissza a rokkantnyugdíjból dolgozni?” – ezt egy újonnan érkező vendég kérdezte tőlünk. Bizsergető érzéssel töltött el bennünket a sajtó mindenhatóságába vetett hit.

poén a Hattyúban. A szerintünk ötvenes éveiben járó férfi dolgozott Németországban, Hollandiában, de hogy most mégis miből él, azt nem árulja el. Tartalékok? Két gyerek, az a tartalék, az egyik közülük egyetemista – érjem be ennyivel.

Amit állít, nem tudjuk ellenőrizni, így van ez a kocsmában elhangzó igazságokkal. István nagyon barátságos, közlékeny, őt eddig a válság is elkerülte. Ezzel meg is válaszolta a kérdésünket, ami miatt a külvárosi Hattyúba vetett bennünket a jó sors.

Érezni-e a levegőben, hogy válság van? – ezt nyomoztuk, de egyedül a sötétségnél álló alkalmazott, *Szekeres Istvánné* mondta azt, hogy igen. Egy jó hónapja drasztikusan visszaesett a forgalom, szinte az egyharmadára csökkent – állítja. Itt minden hely foglalt volt régebben – mutat körbe, és valóban: a mintegy tíz asztalból legfeljebb csak kettőnél-háromnál ülnek.

A pénznek nincs értéke, minden drágul, a „fizetés vásárlóértéke” alacsony, a gáz ára pedig emelkedik. A szintén ötvenes asszonynak devizahitele is van, 2 éve vette fel 25 esztendőre, havi 13 ezerről mára 23-ra emelkedett a törlesztőrészlet. Kis lakásban sokan vagyunk – mondja –, hatan, gyerekekkel, unokákkal.

Válság van, mert kevesebb alkalmi munkára hívják *Vedrédi Istvánt*, aki-

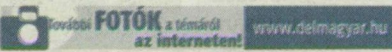
■ EBBEN A KÜLVÁROSI KOCSMÁBAN 4 ÉVE NEM EMELTÉK AZ ÁRAKAT Fotó: Schmidt Andrea

nek nincs állása, de nem is regisztrált munkanélküli. A másik István a nyerőautomata mellől beszél: ő személy szerint kezdi unni a válságot. Milyen válságot? – néz rám az egyik asztalnál üldögélő nyugdíjas, aki e rövid föleszmélés után újra apátiába süllyed. A többiek azt mondják róla, hogy 82 éves, kissé nagyothall.

A sarokban egy magányos, ötvenes férfi: ő a szüleivel lakik, fia és lánya kirepült, 28 ezer forintot kap havonta rokkantnyugdíjasként. Kőműves volt a szakmája. Hány fröccsre futja? Nem fröccsöt iszik, két deci bor van előtte – igazít helyre –, ez 60 forint. A Hattyúban nem volt áremelés – igaz, hitel is csak „holnap” van a tábla szerint –, négy éve is ugyanennyibe került az ital. Egy nap négyszer két decit iszik, egy doboz cigarettát szív el. Nem árulja el, milyet, elég legyen annyi, hogy olcsót, s nem részletezi azt sem, honnan szerzi be. A boltban reggel 10 de-

ka parizert és ugyanannyi sajtot vesz. Ez 100 forintba kerül, két napig ki kell tartania.

Hogy hívják? Nem lényeges – válaszolja a férfi, akinek ekkor lép be a testvére. János 25 ezer 700 forintból gazdálkodik egy hónapban, ez ápolási segély, az apját és az anyját gondozza. Plusz néha összejön egy kis alkalmi munka. Utóbb kiderül: az idős férfi a másik asztalnál a testvérek édesapja. János figyel a válsággal kapcsolatos híreket, mert nézi a tévét. Hat éve dolgozott utoljára, raktárosként. El van-e keseredve a nehezebb kilátások miatt? Nincs – mondja –, mert elvannak: olyan még nem volt, hogy ne lett volna valahogy. És még azt is elmagyarázza, jobban jár az ápolási segéllyel, mint a rokkantnyugdíjjal, mert a pénzből járulékot vonnak, ami a majdani öregségi nyugdíját szaporítja.

ÚJSÁZSI ILONA

A világ Barackja

Vicc is született már Barack Obamáról. Az elnökválasztás hírére az egyik káder állítólag azzal poénkodott: „Amerikáé már a 'legvidámabb barakk' is”, erre a másik hozzátette: „meg a legfeketebb barack is”. A viccelődés – még ha itt és most némi rasszista színezettel is – az elfogadás jele. Így hát a csöpp Magyarország tudomásul vette: a hatalmas Amerikai Egyesült Államok új elnököt választott.

Humorosnak szánt megjegyzésekben persze a szuperkampányban sem volt hiány. A mi bulvárunk fölkapta, mikor „a demokratikus nagy-

Könnyed és könnyen megjegyezhető jelszavakkal operált Obama.

a közvélemény-kutatók: az amerikai szavazók fele már nagyon unja, hogy a 47 éves illinois-i szenátor hónapok óta uralja a politikai híreket, az óriási médiafigyelem meghozta gyümölcsét. A választási sikerrel Obama marad a hírek főszereplője – immár amerikai elnökként.

Vicces, de így utólag minden ismerősöm, s persze minden politikusunk, sőt egész Európa siet kijelenteni: a demokrata jelöltre szavaz ő is – „Obama az ember, aki kell a világnak”, hátha sikerül fordulatot hoznia a gazdasági válságban. Azon nincs is mit csodálkozni, hogy Kenya örömmámorban úszott az őseit föl vállaló Obama amerikai sikerén. Az egyik ottani lelkipásztor – a magyar viccmesélőkhöz hasonlóan etimológiai fejtegetésbe kezdve – lelkesen magyarázta, hogy az ország egyik hivatalos nyelvéen, a szuahélin a baraka szó áldást jelent, vagyis Barack Obama elnökké választása áldás és remény az egész világnak.

„Történelmet csináltunk. (...) Köszönöm nektek! Barack” – írta támogatóinak Amerika új első embere. Állítása magyarázataként tizenöt-húsz „leg”-et is összegyűjtöttek az elemzők. Ezek közül a mi politikusaink számára tanulságul szolgálhat, hogy Amerika első fekete elnökének marketingje korszerűbb volt ellenfele régi vágásúnak mondható negatív kampányánál.

Könnyed és könnyen megjegyezhető jelszavakkal (Change, Hope) operált Obama, akinek „Yes, we can” (Igen, tudjuk) mondata olyan legendás karriert futtat be, mint Martin Luther King millióit által megkönyvezett „I have a dream”-je. De nem csak ezt olvasom az Obama-titkot magyarázni igyekvő szakértőktől. Azt is megpendítik: az igazságról, egyenlőségről, szabadságról álmódó fekete tiszteletes, M. L. K. híressé lett („I have a dream...”) beszédét 1963-ban mondta el – 1968-ban rálöttek, meghalt. Már kampánya idején kapott halálos fenyegetést B. O., amire reagálásként – a „leg”-ek számát szaporítva – minden korábbi elnökjelöltnél hamarabb kapott titkosszolgálati védelmet. Ám e lépéskényszer és a párhuzam cseppet sem vicces.

Mindszenti betegper: új szakvélemény kell

MUNKATÁRSUNKTÓL

Bár már ki volt tűzve a soron következő tárgyalás november 10-ére, csak jövő márciusban folytatódhat a mindszenti beteg halálával kapcsolatos per. Mint megírtuk, a Szegedi Városi Bíróságon a hődmezővásárhelyi kórház egyik orvosa ellen indult per, a doktornőt foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségével vádolja az ügyész, az első tárgyalás november 3-án volt.

Cseh Attila, a Csongrád Megyei Bírósá-

ság alelnöke, bírósági szóvivő tájékoztatása szerint a tegnapi tárgyalási napon elhangzott tanúvallomások új megvilágításba helyezték a történeteket: még nem egyértelmű, vajon a vádlott foglalkozási szabályt sezegett-e. Erre tekintettel a bíróság kiegészítő szakvélemény elkészítésére kérte fel a szakértőket, s arra, hogy a tanúvallomások figyelembevételével nyilatkozzanak róla, fenntartják-e eddigi álláspontjukat. A következő tárgyalás ezért 2009. március 9-én lesz.

STAGNÁL A SZERVÁTÜLTETÉSEK SZÁMA – KEVÉS A GYERMEKDONOR

Szívet kapni a legnehezebb

Gyerekeken idén eddig még nem hajtottak végre szervátültetést Szegeden – tavaly négyszer is történt ilyen beavatkozás. Stagnál a donork száma, gyerekek esetében szívből és májból ráadásul csak gyermekdonor jöhet szóba.

TOMBÁCS RÓBERT

Nem növekszik a donorok, illetve a szervkivételek száma hazánkban, a transzplantációra szoruló gyerekeknek pedig különösen nehéz a helyzete. Lapunkban többször foglalkoztunk a 14 hónapos szentesi kislány, *Bóta Lara Szonja* sorsával, akin egyedül a szívatültetés segíthet – ehhez azonban egyelőre hiányzik a megfelelő donor.

Hála istennek kevés gyermek szenved halálos balesetet, a dagados megbetegedésben elhunyt gyerekek szervei viszont többnyire nem alkalmasak átültetésre – adott magyarázatot a gyermekdonorok alacsony számára *Szenohradszky Pál*, a szegedi sebészeti klinika transzplantációs osztályának vezetője. Szegeden – illetve

Debrecenben, Pécsen – csakis vese-transzplantációt végeznek, szívet, májat (és vesét) a fővárosban, tüdőt Bécsben kapnak a hazai felnőtt és gyermek betegek.

A főorvos – aki a Magyar Transzplantációs Társaság elnöke is – elmondta: tavaly 4 gyermekben hajtottak végre veseátültetést Szegeden, ebből két élődonoros beavatkozás volt: szülők ajánlották föl veséjüket gyermeküknek. Idén még egyetlen gyerek sem kapott új vesét Szegeden. Szerv ugyan lett volna már idén is, de nem volt „hozzá” megfelelő beteg a régióban – így a vesét végül Pesten ültették be. Tavaly egyébként összesen 23-szor végeztek Szegeden szervkivételt – ebből egyszer gyermekből –, és összesen 42 átültetést hajtottak végre. Az idei időarányos adatok – 19 felnőtt, 1 gyermek szervkivétel, összesen 32 transzplantáció – a tavalyihoz hasonlóak.

Bár a gyerekek minden országos transzplantációs várólistán elsőbbséget élveznek, szív- vagy májátültetés esetében nem jöhet szóba náluk fel-

nőtt donortól származó szerv, mert azok túl nagyok a többnyire 3 év alatti betegeknek. Úgy tudjuk azonban, szerencsére jelenleg csak egy-két gyerek vár új szívre, és új máj is csak 5-6 gyereknek kell. Átlagos várakozási időről nem beszélhetünk, gyermek-szívatültetést ugyanis eddig mindössze kétszer végeztek az országban. A legutóbbi kis beteg – Mirjam – a hírek szerint hét napot várt erre. Vese és hasnyálmirigy esetében jobb a helyzet: alig kell várni, mert ezekből gyermekeknek is beültethető a felnőttek szerve.

TÖBB SZÁZAN VÁRAKOZNAK. A szervátültetéseket országosan koordináló OVSZ transzplantációs várólistáin jelenleg több százan szerepelnek, de hogy közülük hányan gyermekkorúak, arról nem kaptunk hivatalos információt a szervezettől. A lista szerint új szívre összesen 20, májra 66, tüdőre 7, vesére 600 beteg várakozik.

ÚJ NISSAN QASHQAI+2
TÖBB HELY, 7 ÜLÉS.
VÁROSÁLLÓ.

NISSAN NYÍLT HÉT
SZENZÁCIÓS KEDVEZMÉNYEKKEL
NOVEMBER
3-9.

ÚJ QASHQAI+2
4 990 000 Ft-tól*

HATALMAS
VÁLASZTÉKBAN

QASHQAI 4 490 000 Ft-tól*

ÚJ MURANO 12 500 000 Ft-tól*

NISSAN HOVÁNY
Szeged, Berlini krt. 4/9. Tel: 62/559-520
www.nissanhovany.hu

VASÁRNAP IS NYITVA!

SHIFT. the way you move